

Vladimir
Mecaj

BIBLIOTEKA
SHITETIT

I PANJOHURI

i Rinastit

tregime

01H-32

M 52

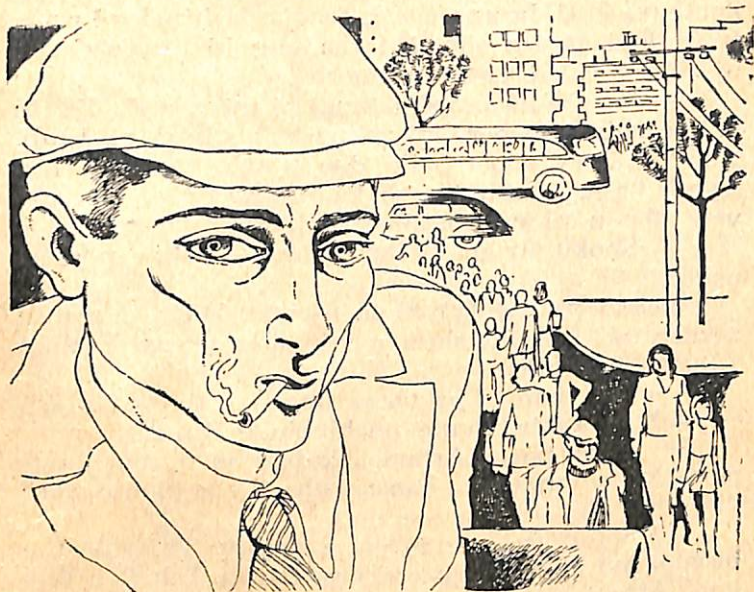
VLADIMIR MEÇAJ

I PANJOHURI I RINASIT

Tregime

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

I PANJOHURI I RINASIT

Ishte viti 196...

Në bulevardin e madh po ecte një njeri. Në dorë mbante një çantë. Ecte i qetë dhe herë pas here përshëndeste kalimtarët. Ishte një burrë i gjatë e me fytyrë të hequr. Në kokë mbante një kasketë, ndërsa nën strehët e saj ndrisnin dy sy të zinj e të mëdhenj. Për një çast ndaloi para sahatit të madh të qytetit e ngriti kokën. Donte edhe pak që të fi-

llonte puna. U drejtua nga kafeneja. Ushtari që rrinte te dera, pasi e nderoi, i tha se e kishte kërkuar një burrë pak i vjetër në moshë.

— Po të vijë prapë i thuaj të më presë. Do të pi një kafe - iu përgjigj ushtarit dhe hyri në klub. Hodhi një sy nëpër sallë dhe u drejtua nga një tryezë bosh. «Kush të më ketë kërkuar?», tha me vete dhe u ul në kolltukun e butë.

— Shoku Artan, ju kërkojnë. — Ishte përsëri ushtari.

Jashtë pa një fytyrë të njohur. Diku e kishte takuar, po ku? U takua me të dhe të dy bashkë filluan të ecnin.

— Më thanë t'ju takoj juve — tha qytetari. — Quhem Tahir. Punoj në klubin e Rinasit.

— A po, po — Artani u kujtua se qytetari punonte në aeroportin e Rinasit dhe aty e kishte parë disa herë.

Artani e ftoi në zyrën e pritjes Tahirin dhe bisedoi me të rreth gjysmë ore. Pastaj Tahiri u largua. Artani e ndoqi me sy duke sjellë ndër mend ato çka ai denoncoi. Pastaj tha me vete: «Konstatim interesant».

1

— Alo...! Artani jam... Po... Po. Tani po ju pres...- Artani uli mikrotelefonin dhe u çua në këmbë. Nxori paketën dhe ndezi një cigare. Nga dritarja dukej rruga e gjerë e plot dritë. Ishte mbrëmje. Hapi dritaren. Ajri i pastër i rrahu fytyrën. Ishin ditët e para të nëntorit. Festat po afronin dhe atmosfera e tyre ndjehej kudo. Rrugët e ndri-

çuara e të zbukuruara mbartnin mbi shpatullat e tyre me mijëra lumturi. Sytë e Artanit shëtisnin midis grumbullit të njerëzve që kishin mbushur bulevardin. Midis tyre herë pas here dukeshin autobuzët e mëdhenj, që çanin midis njerëzve, të cilët lironin rrugën duke krijuar një korridor të gjërë. Autobuzët i afroreshin njëri-tjetrit dhe i binin borisë. Artanit kjo gjë i kujtonte lodrat e fëmijëve të cilët kënaqen dhe bërtasin kur arrijnë njëri-tjetrin me vrap. Kështu dhe autobuzët vazhdonin vrapin e tyre midis mijëra hapave të çrregullta, që godisnin tokën pa pushim. Artani shikonte bulevardin dhe një buzëqeshje e lehtë i loste në cepat e buzëve. Humbi i tëri duke parë ato që po ndodhnin në pak minuta në rrugë. E sollën në vete të trokiturat në derë.

— Hyrë, — tha dhe mbylli dritaren. Dera u hap dhe hyri një djalë i ri me një trup mesatar. Quhej Ergys. Para disa vjetësh kishte mbaruar fakultetin e gjuhëve të huaja dhe ishte caktuar për të punuar në organet e Sigurimit të Shtetit.

— Kemi një denoncim të tillë. — nisi bisedën Artani. Ergysi u ul. Artani nxori një fletë të bardhë dhe vazhdoi të fliste.

— Ditën e hënë, një veturë me targë diplomatike ka qëndruar në aeroportin e Rinasit. Me të ka udhëtuar Aleksei, funksionar i një ambasade të huaj. Bashkë me të ka qenë edhe shoferi i tij. Të dy bashkë kanë qëndruar për afro njëzet minuta në klubin e Rinasit. Aleksei gjithmonë, shikonte nga dritarja sikur priste dikë. Avioni akoma nuk kishte ardhur. Perdja prej tyli nuk e pengonte atë të shikonte përtej xhamit. Kur nga altoparlanti u lajmërua se së shpejti mbrinte avioni i linjës, ata të dy janë çuar nga vendi. Shoferi ka shkuar në banak për të pa-

guar, ndërsa Aleksei është drejtuar nga dera. Në hyrje të klubit diçka ka biseduar me një meso burrë. Ajo që të lë të dyshosh është se biseda ka qenë aq e shkurtër, sa është bërë kalimthi. Kjo ndodhi në pak sekonda. Pra një shkëmbim fjalësh të shkurtra, gati telegrafike. Pastaj Aleksei është takuar me një bashkatdhetar të tij, që erdhi me avion. Pastaj janë nisur në drejtim të Tiranës. Ai që është takuar me Aleksein është i panjohur. Dihen vetëm disa karakteristika të përgjithshme të fytyrës. Flokët i ka të verdhë e pak të rënë në ballë. Atë ditë kishte veshur një xhakavento sportive me ngjyrë të papërcaktuar mirë. Nga Rinasi është larguar me një motorr «Java» të cilin e ngjiste vetë, Pra vetëm kaq.

Ergysi e dëgjonte me vëmendje të madhe. Në mendjen e tij mundohej të rikujtonte tipin e panjohur. Ato pak gjëra që dëgjoi nuk e ndihmonin të krijonte një ide të saktë e të plotë për të panjohurin që ishte takuar me Aleksein. Këtë të fundit e njihte mirë. Pak i shëndoshë, i gjatë, me një fytyrë të rrumbullaktë, ku humbisnin dy sy të vegjël e dinakë. E kishte parë shpesh rrugës që të çon në liqenin artificial, jashtë qytetit. Zakonisht ai mbante një bastun në dorë, ndërsa në dimër vinte në kokë një kokore të zezë.

Artani pa e humbur fillin vazhdonte të fliste me një ton të qetë, ku spikaste siguria. Ergysi dhe për shumë probleme të tjera kishte pasur lidhje me Artanin dhe ia njihte mirë karakterin. Por më tepër, Ergysi e çmonte Artanin për gjakftohtësinë e tij, për analizën e thellë dhe për logjikën e fortë. Ai asnjëherë nuk nxitohej të jepte konkluzione të shpejtuara. Pasi grumbullonte fakte, i shoshiste

ato mirë e mirë, pastaj jepte variantet e mundshme.

Artani e mbylli bisedën me këto fjalë:

— Është e domosdoshme që të vërtetojmë nëse Aleksei merret me veprimtari spiunazhi kundër nesh. Deri tani nuk dimë asgjë për këtë njeri. Të mos harrojmë për asnjë çast situatën politike që po kalojmë...

2.

Kishin kaluar pesë ditë nga mbrëmja kur Ergysi bisedoi me Artanin. Po ato net të bukura vjeshte, po ajo gjallëri që marrin rrugët e njerëzit në raste festash. Për një njeri të zakonshëm ndofta ato ditë ishin të njëjlojta. Fillonin me një diell të lehtë, gati ledhatonjës, arrinin një mesditë të nxehtë dhe përsëri një diell i butë në të perënduar. Pastaj binte mbrëmja me një të ftohtë gati të pandjeshëm. Për Ergysin ato kishin pasur të rejat e tyre. Ai i mbante mend dhe orët e cdo dite, pasi në çdo orë që kalonte mësonte diçka. Mendja e tij deri tani kishte depërtuar në disa të fshehta. Për këto ai mendonte deri natën vonë. Mundohej të krijonte në mendjen e vet ato fije të padukshme që lidhnin Aleksein me tre miqtë e tij. Artani gjatë këtvre ditëve nuk kishte qenë aty. Ai diku kishte shkuar. Kishte thënë se do të vonohej vetëm disa ditë. Tre miqtë e Alekseit, shqiptarët, ai i njohu mirë. E vetmja gjë që e bënte të dyshonte Ergysin ishin takimet e tyre në vende me pak qarkullim. Dhe ja si kishte ndodhur.... Aleksei e pat bërë zakon të shetiste i vetmuar. Dilte nga ambasada duke goditur rrugët me bastunin që mbante në dorë dhe drejtohej nga par-

ku. Ecte i vetëm dhe shikonte peisazhin e bukur. Kujdo që do t'i binte rasti ta shikonte i krijonte përshtypjen se ishte një amator i shetitjeve në natyrë. Dukej sikur natyra dhe peisazhi e çlodhnin se tepërmi. Bastunin, edhe kur dilte në kodër, e përplaste në tokë. Shëtitjen e vazhdonte disa orë rresht. Ashtu i vetëm, midis parkut në periferi të qytetit, ai të krijonte përshtypjen se nuk priste dhe as që kishte ndërmend të takonte njeri. Lëvizjet e tij ishin pothuajse indiferente. Kalonte rrugë e pa rrugë. Kalimtarët e shikonin disi të çuditur, jo vetëm se ishte i huaj por edhe se mosha e tij e madhe sikur nuk shkonte në mes të të rinjve, në parkun e periferisë së qytetit. Atë ditë Aleksei, pasi kishte ecur gati dy orë në mënyrë krejt të natyrshme, shkoi e takoi një njeri. Aleksei të jepte përshtypjen e atij njeriu që është mërzhitur me vetëminë dhe ka dëshirë të madhe të flasë ose të takohet me dikë. Kështu veproi edhe me shtetasin shqiptar. U takua me të dhe, pasi bisedoi pak, u largua. Aleksei pas kësaj kishte vazhduar edhe pak shetitjen dhe ishte kthyer qetë-qetë në qytet. Këto shetitje Aleksei i kishte vazhduar edhe ditë të tjera. Në të njëjtën mënyrë ishte takuar edhe me dy shqiptarë të tjerë. Ergysi të tre këta shqiptarë që ishin takuar me Aleksein i njihte. Këta ishin Aliu, Stasi, dhe Naimi. Takimet e tyre me Aleksein të krijonin përshtypjen se ishin krejt të rastit dhe të papregatitura. Këtë mendim ia forconte edhe fakti që këto nuk u përsëritën më. Ndofta këtu nuk kishte asgjë për të dyshuar, por Ergysit nuk i hiqej nga mendja për asnjë çast ajo fije dyshimi që kishte zënë rrënjë thellë në mendjen e tij për vet faktin se Aliu, Stasi dhe Naimi ishin shokë midis tyre. Këta të tre kishin

mbaruar studimet në shtetin e Alekseit. Kjo ishte një pikë e përbashkët për të gjitha këto takime. Veç kësaj, dyshimin e Ergysit e përforconte edhe një takim që pat vënë re midis shoferit të Alekseit dhe njërit prej të tre shokëve dhe pikërisht me Aliun. Ky takim ishte kryer me kujdesin dhe fshehtësinë më të madhe. Shoferi ishte takuar disa herë me Aliun, në po këto rrethana. Në ditët e mëvonshme nuk u organizua asnjë takim i tillë. Çdo gjë ra në heshtje. Ergysin e shqetësonin shumë mendime: «Pse Aleksei i ndërpreu takimet me Aliun, Stasin dhe Naimin? Mos vallë takimet e tyre qenë krejt të rastit? Po mirë, shoferi i Alekseit, atëherë përse u takua me Aliun? Pastaj, përse shoferi takohet vetëm me Aliun? Jo, jo. Këto takime nuk kanë qenë të rastit. Këtu ka diçka të organizuar, të kamufluar me shumë zgjuarsi».

Me këto mendime në kokë Ergysi hyri në zyrën e Artanit. Atë e gjeti ulur në tryezë. Ergysi filloi t'i shpjegonte situatën Artanit, ndërsa ky, si gjithmonë, e dëgjonte duke goditur ritmiksht tryezën me një laps. Ndërsa Ergysi fliste, Artani ndërhyri papritur:

— Domethënë Stasi, Naimi dhe Aliu... madje ky i fundit edhe me shoferin e tij?

— Po, — u përgjigj Ergysi.

— Aleksei doli nga skena. Vendin e tij e zuri shoferi. E qartë. Ai për aq punë u duhej, — tha Artani. — Shoferi takohet vetëm me Aliun. Miqësia e Aliut me Stasin dhe Naimin vazhdon, por e fshehur. A nuk të duket, Ergys, se këto janë tri rrëkeza. Në një çast shkrihen në një, që është Aliu, dhe pikërisht këtu shkon e mbush ujë shoferi i Alekseit. Në qoftë se kemi një grup të organizuar,

mundet që Aliu të jetë përgjegjës i tyre dhe pikërisht me këtë shkon e takohet shoferi. Apo jo? Si mendon, Ergys? — Artani ngriti kokën dhe vështroi në sy Ergysin.

— Nikollain e njeh? — pyeti Artani.

Ergysit i erdhi e papritur kjo pyetje. Ç'lidhje kishte Nikollai me çështjen që po diskutonin?

— Po, — u përgjigj pastaj pa kuptuar se ku do të dilte shefi i tij.

— Ç'dini për të? — pyeti përsëri Artani.

— Është përkthyes në përfaqësinë tregtare të shtetit të tij. Flet shqip shumë mirë dhe për ta përfeksionuar këtë ka hyrë në ambientet shqiptare.

— Vetëm kaq? — Artani nuk ia hiqte sytë Ergysit dhe pyeste vazhdimisht.

— Vetëm kaq. — Ergysi ngriti supet lart, si për të forcuar ato që thoshte. Shefi u çua nga karrikuja dhe përsëri pyeti:

— Po që ka miqësi me Aliun, Stasin dhe Naimin, a e dini?

— Jo. — Ergysi u çua në këmbë dhe iu afrua Artanit, i cili i ishte afruar dritares dhe po pinte cigare.

— Mbaje mend mirë atëhere, — filloi të fliste Artani. — Nikollai ka miqësi me të tre, qysh kur këta kanë qenë për studime në shtetin e tij. Nikollai është spiun i kamufluar si përkthyes dhe deri në një farë mase ne e kemi vërtetuar veprimtarinë e tij kundër nesh. Për këtë qëllim ai ka grumbulluar rreth vetes ata të tre. Ndofta Nikollai, për të humbur gjurmët, u tërhoq nga skena dhe vendin e tij e zuri Aleksei. Pas këtij hyri në vull të shoferi. A nuk të krijohet përshtypja sikur Stasi me Naimin nuk kanë pranuar ato çka u ka propozuar Aleksei